

Thorell, Johan Peter
PROSPECTUS

FÖR

Actie-teckning

TILL EN

HOTEL-BYGGNAD

VID

BRUNKEBERGS-TORG.

——
STOCKHOLM, 1831.

KONGL. ORDENS-BOKTRYCKERIET.

2871

Länge har det varit erkänt såsom en obekvämlighet för Sveriges hufvudstad, att den saknar, hvad som knappast brister i någon småstad i Riket, nemligen ett ordentligt herberge eller hôtel för resande. Främlingen kan nu, häldst om han nattetid kommer hit, nödgas att resa omkring staden och malmarna i flera timmar, innan det lyckas honom att få tak öfver hufvudet; och då detta äntligen inträffat, får han dock i alla fall nöja sig med hvad, i ordets egentliga bemärkelse, huset förmår; han har ingen utsigt, åtminstone intet anspråk, att erhålla ens en skugga af de bekvämligheter, dem en resande commenderar i hvarje annan betydligare stad i den civiliserade världen. Exempel anföres till och med, att resande måst tillbringa natten på gatan i sin vagn — och det i ett Europeiskt Rikes hufvudstad!

Att ett dylikt, verkligen oväntadt, förhållande så länge kunnat existera, är så mycket besynnerligare, som dess afhjelpande otvifvelaktigt bör gifva vinst, hvars erhållande väl icke är så bekvämt eller så hastigt, men dock lika säkert, som räntans uppbärande å intecknade fordringar.

Tanken på nyttan och nödvändigheten att något tillgöra i denna väg hade vi länge hyst, men väcktes än ytterligare till verksamhet, då stadens styrelse sistl. sommar till salu utbjöd en af de för en hôtélbyggnad tjenligaste localer, nemligen tomten på norra sidan af Brunkebergstorg. Denna tomt inköpte vi och hafva allt sedan rastlöst arbetat på de nödvändiga förberedande åtgärder för företaget, såsom geometriska och arkitektoniska ritningar, platsens mätning och utstakning, forskningar om utvägar att erhålla byggnadsmaterialier af bästa beskaffenhet och till billigaste pris, beredande af de för hôtél-inrättningen nödiga restaurationsrättigheter och af sådana lättnader för byggnaden, dem höga vederbörande kunna bevilja, kostnadsförslagers uppgörande, inköp af några på platsen befintliga och såsom materialier för byggnadens påbörjande erforderliga äldre åbyggnader, dels af trä, dels af sten, samlande af anbud å Snickare- och Murare-arbeten, samt å gråsten och tegel m. m.

Då detta allt numera hunnit att, med icke ringa möda och kostnad, förberedas och ritningen erhållit nådig fastställelse, inbjude vi till deltagande i verket. Planen hafva vi, efter noggranna öfverläggningar samt underrättelsers inhemtande af beresta och erfarna män, äntligen stadgat så, som

de här bifogade ritningar och förslag till Bolagsreglor utvisa. De, som gilla planen och skulle önska att, i enlighet dermed, deltaga i entreprisen, behagade på härefter följande lista teckna sina namn, med utsättande af det antal Actier, hvarför de önska ingå. Enligt det af Herr Hof-Arkitekten A. Nyström uppgjorda kostnadsförslag, utgör den erforderliga summan 208,000 R:dr B:co, hvarå dock, såsom Herr Hof-Arkitekten anmärker, någon nedsättning med säkerhet kan förutses, då alla priserne på arbete och materialier äro beräknade efter de högre priser, som ega rum vid mindre byggnadsföretag, men intet afseende gjordt på den nedsättning, som vid ett så stort företag bör kunna åstadkommas genom betydligare uppköp ur första hand, genom begagnande af annat arbetsfolk än det vanliga, o. s. v. Såsom exempel kunna vi anföra, att gråsten till grundvalen, som är beräknad till 1 R:dr 24 sk. B:co per cubikaln, med murningsarbetet inberäknadt, eller till 1 R:dr 8 sk. utan detsamma, nu blifvit erbjuden till leverering på stället för 32 sk. per cubikaln och troligen kan erhållas till ännu något bättre pris (hvarigenom en minskning i kostnaden för grundläggningen uppkommer af icke mindre än 6000 R:dr B:co); att å tegel, som i kostnadsförslaget upptages till 20 R:dr, redan anbud inkommit till 18 R:dr per mille, och troligen något lägre kan fås (hvarigenom

besparas minst 2500 R:dr); att snickarearbetet, som är beräknadt efter vanliga verkstadspriser, kan till största delen fås för betydligt lägre (och i detta afseende hafva vi redan fått in flera anbud, som gå under kostnadsförslaget), med flera dylika besparingar.

För tomten, en god del till arbetets påbrynnande nödiga materialier, ritningar, utstakningar, våra mödor och kostnader samt vår blifvande befattning under byggnadsåren, begära vi af det blifvande Bolaget ersättning endast i ett visst antal Actier. Om tomtens värde kan man göra sig ett ungefärligt begrepp, då vid inköpet en annan speculant bjöd 6666 R:dr 32 sk. B:co, dock utan den förbindelse, som vi personligen iklädt oss, att ansvara för platsens användande till hôtel-byggnad (hvilken ansvarighet ensam nedsatte priset för oss), och då vi, för en för platsens utvidgning nödig del af en grannes obebodda tomt förgäfves bjudit 1500 R:dr B:co contant eller ock två fria Actier, hvilken tomtplats dock utgör blott 842 qvadratalnar eller icke ens femtedelen af den oss tillhöriga tomt, som vi nu utbjuda till ett Bolag.

För detta, jemte våra öfriga kostnader och mer än ett halft års mödor och besvär, förbehålla vi oss hvardera fyra Actier, som

anses fria och fullt betalta till ett belopp af 1000 R:dr stycket, och för hvilka någon inbetalning icke kommer i fråga förr, än tilläfventyrs tillskott utöfver 1000 R:dr per Actie skulle erfordras (hvilket, med stöd af hvad redan nämnt är om den påräknade nedsättningen i kostnaderna, lär kunna tryggt förklaras såsom otroligt och i alla händelser kan bestämdt undvikas, alldenstund huset ovilkorligt kan med vida mindre än den beräknade summan fås färdigt till det yttre och således brandförsäkras och lån derpå upptagas, om Bolaget så för godt finner, i händelse, genom framdeles skeende utvidgning af planen eller dylikt, en större summa än den tecknade skulle komma att erfordras). Deremot afsäga vi oss all ersättning för dessa fri-actier, i fall, såsom troligt är, inbetalningen per Actie ej kommer att stiga till 1000 R:dr.

Högädle DrätselCommissionen föreskref oss, vid köpet, att byggnaden skall inom 6 år vara färdig. Herr Hof-Arkitekten Nyströms arbetsplan angifver väl såsom troligt, att huset kan på 5 år vara fullbordadt; men för säkerhets skull vilja vi här antaga, att de föreskrifna 6 åren ätgå. Blott omkring en sjettedel af tecknade capitalet lär behöfva infordras årligen, så vida icke, vid contractors uppgörande om byggnadsmaterialier, någon leverantör skulle vilja, mot sä-

kerhet, betinga sig förskott, hvars lemnande någon gång torde vara nyttigt i afseende på priserna.

Så snart Actie-teckningen är fullbordad och Bolaget organiserat sig, förbinde vi oss att besörja och bekosta köpebref och lagfart och sålunda, utan all särskild kostnad för Bolagsmännen, öfverlemna tomt, ritningar och ofvaanämnde nu befintliga byggnads-materialer.

Skulle några jemkningar i hosgående förslag till Bolagsreglor finnas nödiga, blifver sådant öfverläggningsämne för första Bolagsstämman.

Stockholm d. 18 Mars 1831.

J. A. Palm. H. J. Oldenburg. J. P. Theorell.

Förslag till REGLOR
för Bolaget för Hôtel-byggnaden vid
Brunkeberg.

§. 1. Bolaget består af 220 Actier. Dess angelägenheter besörjas och dess talan föres af en af Fem personer bestående Direction.

§. 2. Under byggnadsåren åtaga sig de båda i Stockholm boende af företagets för-

ste upphofsmän, Oldenburg och Theorell, att utan arfvode hafva öfveruppsigten öfver byggnaden, i samråd med tre andra af Bolaget årligen valda Directeurer.

§. 3. All Directeursbefattning är lönlös; endast skäligt Bokhållarearfvode anslås åt Cassa-Directeuren.

§. 4. Sedan byggnaden blifvit färdig, utser Bolaget alla Fem Directeurerne vid hvarje Bolagsstämma. Afgående Directeurer kunna dock åter inväljas.

§. 5. Directionen öppnar, i Bolagets namn, räkning med Vexelbanken, der alla inflytande medel insättas och derifrån de efter behof utassigneras.

§. 6. Assigation skall vara underskrifven af minst tre Directeurer, hvaribland Cassa-Directeuren alltid skall vara en.

§. 7. Actiebrefven, som utfärdas, så snart teckningen är full och Bolaget constituerat sig, underskrifvas af Directionen samt ställas på innehafyaren; och Actiebrefs uppvisande vid Bolagsstämma berättigar till röst vid val och andra voteringar eller öfverläggningar.

§. 8. Bolaget hafver en ordinarie Bolagsstämma hvarje år, sist inom Mars månads utgång.

§. 9. Bolaget utser då Direction och Revisorer för året, emottager och bedömer Revisorernas granskning för det förflutna året, meddelar Directionen decharge, om förvaltningen finnes riktig, och slutligen afgör om tillskottens belopp under byggnadsåren samt om utdelningarna sedermera.

§. 10. Revisorernas antal blifver tre, med lika många Suppleanter.

§. 11. Till dem skola räkenskaperne öfverlemnas inom Februarii månads slut, och de skola hafva granskningen verkställd före Bolagsstämman.

§. 12. För Directionen utses äfven tre Suppleanter.

§. 13. Directionen kan, om så nödigt finnes, kalla urtima Bolagsstämma.

§. 14. Kallelse till både ordinarie och urtima Bolagsstämma sker genom allmänna tidningarna tre gånger, första gången minst fjorton dagar förut och sista gången på sjelfva stämmodagen, eller näst föregående söcknedag.

§. 15. Tillskotten under byggnadsåren kungöras i tidningarna, minst två månader innan de sist böra vara verkställda. Qvitto härfpå blifver af Cassa-Directeuren anteckadt å Actiebrefvet.

§. 16. Försummad inbetalning inom kungjorda tiden medförer Actiens dödande; och eger, i sådant fall och sedan dödandet är i tidningarna lagligen kungjordt, Bolaget låta Actien förblifva dödadt, eller ock utfärda och försälja nytt bref under samma nummer.

§. 17. Uttagen dividend antecknas å Actiebrefvet; men den person, som presenterar detsamma och uppbär dividenden, meddelar äfven, å en lista, särskildt qvitto, som tjenar till verification för räkenskaperna.

§. 18. Sjelfva inrättningens skötsel, såsom frågor om hyrornas belopp, restaurateurs antagande, uppsigten öfver hans förhållande, öfver varors godhet och priser, m. m. beror af Directionen, men kan äfven, genom af Revisorer deremot anmälda anmärkingar, blifva Bolagsstämofråga och förändade till bestämda föreskrifter från Bolaget.

§. 19. Ehvad städning, meublering, eldning, ljus och öfriga förnödenheters hållande blifver öfverlätet till enskilda personer eller för Bolagets räkning kommer att bedrivas, åligger i alla fall Directionen att hålla den strängaste hand deröfver, att gästerne blifva betjenade på ett för en hufvudstad värdigt och med dylika i andra stora städer jemnförligt sätt. Directionen låter i hvarje gästrum alltid finnas en af Directio-

nen fastställd taxa på rum, meubler, eldning o. s. v. Denna taxa, författad på Svenska samt Tyska, Franska och Engelska språken, skall tillika innehålla en uppmaning till den resande, att hos Directionen anmäla, i fall han blifvit illa accomoderad, eller högre priser än de fastställda honom affordrade.

§. 20. Endast indirect och genom tillsyn kan Directionen inverka på Restaurateuren i afseende på mathållningen; men deremot kan försäljningen af vin och andra dryckesvaror direct och bestämdt controlleras genom åtgärder och föreskrifter. Directionen eger således, om så nödigt prövas, att sätta taxa, med skäliga priser, på de vinsorter, som i restaurationen till salu hållas, och så föranstalta, att goda dryckesvaror finnas till bestämda skäliga priser.

Calcule öfver probabla inkomsterna af de Rum och Lägenheter, som komma att kunna uthyras i Hôtellet vid Brunkebergstorg.

Källare-våningen (6 alnars höjd).

16 större och mindre Källare, hvaraf mängden kan afdelas efter behag. Fyra trappor finnas, hvarigenom Källarne egentligen utgöra fyra särskilda partier, hvaraf det ena, bestående af en utmärkt stor, en större och två medelmåttiga rum, och försedd med egen, för fastagers upp- och nedrullande synnerligen bekväm nedgång, är mycket passande till Lagerkällare; ena partiet, bestående af 6 rätt betydliga Rum, kan uthyras, och de två öfriga partierna anslås till Restaurationens, Cafféhusets och Bodarnes behof. De Källare, som kunna särskildt uthyras, torde kunna åtminstone upptagas till en hyra af 1000: —

Jord-våningen (5½ alnars höjd).

Bagare- och Tvättstuga, med inmurad panna. Kammare för Husdräng.
 6 Bodar med tillhörande Bodkammrar, Magazin och Källare, à 333: 16. 2000: —
 En Cafféhus-lägenhet, bestående af 2 stora Skänkrum, ett mindre Rum, ett Kök och två Källare 666: 32.
 Fyra Rum, passande till Contoir eller till Boiningsrum åt Cafféhusvärden 500: —
 Två stora Vagnshus, för 14 vagnar (supponeras uthyras 200 dagar om året), à 8 sk. 466: 32.
 Två stora Vedbodar, för 92 famnar ved (uthyres ej).
 Stall för 7 Hästar, med Höskulle och Sadelkammare (uthyres 200 dagar), à 12 sk. 350: —
 Afträden.

Transport 4983: 16.

Transport 4983: 16.

Half-våningen (4½ alnars höjd).

Värdshusvåning, bestående af:

- 1:o En Matsal om 20 alnars längd och 12 alnars bredd, der 80 personer kunna äta;
- 2:o Ett stort Kök;
- 3:o 7 Boningsrum, och
- 4:o 4 Skafferier och Contoir.

NB. Källare och Vedbodar äro förut nämnde. Med de till huset hörande Källare- och Tracteurs-rättigheter, som äro af betydligt värde, torde dessa Värdshuslägenheter ganska tryggt upptagas till aldraminst 2000: —
 Våningen innehåller dessutom 20 Boningsrum, som kunna uthyras 200 dagar om året, efter 16 sk. per dag 1333: 16.
 NB. Ett Kök upptages icke i räkningen.

Första Stora Våningen (6½ alns höjd).

En Concertsal, 49½ aln lång, 19½ aln bred, bör kunna uthyras minst en gång i veckan, från October till April månad, eller 24 gånger å 50 R:dr 1200: —
 Till Baler eller större Fêter begagnas äfven de bredvid Salen belägna Rummen minst 12 gånger, å 50 R:dr 600: —
 Restaurateuren eger begagna Salen, när han vill, mot erläggande af 25 R:dr, till större serveringar; och detta vill man beräkna till blott 20 gånger 500: —
 De till Salen egentligen hörande Boningsrummen äro 4, hvilka, i anseende till nu nämnde användande, blott mera ojemnt kunna uthyras, eller circa 150 dagar, för 32 sk. 400: —
 De öfriga Rummen, som jemnt kunna uthyras, äro: 10 utåt torg och gata, å 32 sk. för 200 dagar 1333: 16.
 7 inåt gården, å 24 sk. för 200 dagar 700: —

Andra Stora Våningen (6½ alns höjd).

Utåt torg och gata 19 Rum, å 32 sk. för 200 dagar 2533: 16.
 Inåt gården 8 Rum, å 24 sk. för 200 dagar 800: —

Transport 16,383: 16.

Transport 16,383: 16.

Öfversta Våningen eller Attiquen (5 alnars höjd).

Utåt torget 13 Rum, å 16 sk. för 200 dagar 866: 32.
 Inåt gården 10 Rum, å dito 666: 32.
 Summa B:co R:dr 17,916: 32.

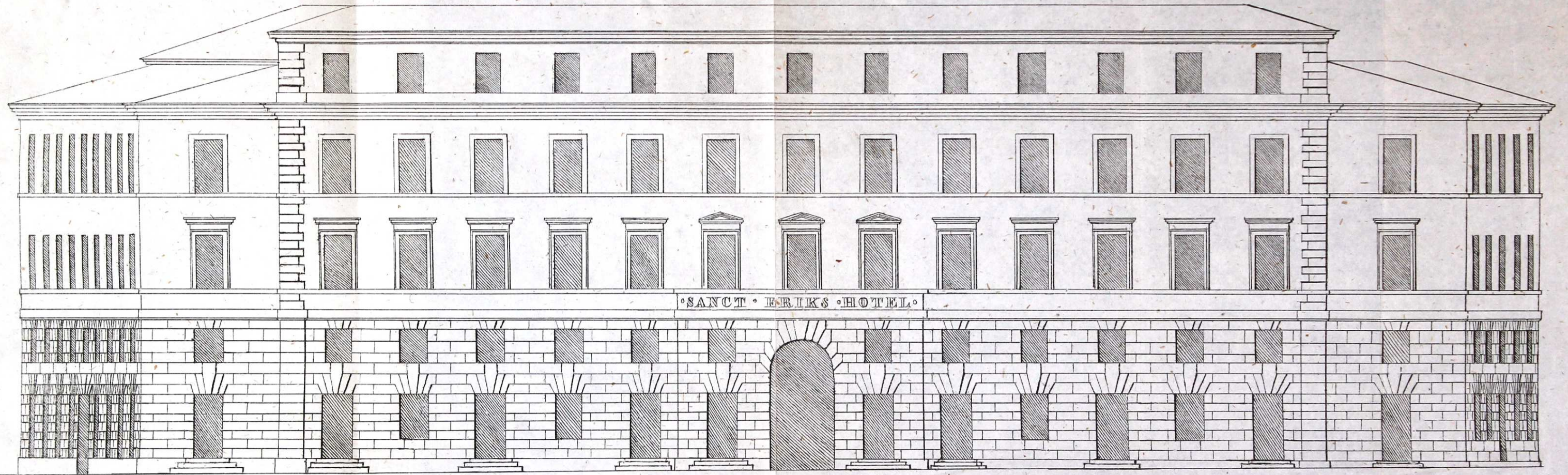
Anm. Denna Calcul är så lågt tilltagen, att troligtvis hvar och en, som har kännedom om ämnet, torde medgifva, det mindre afkastning icke är att påräkna, utan tvärtom verkligen betydligt större. Man har dock icke velat beräkna högre, än att man kan vara tämligen säker om resultatets riktighet. Sålunda är Rummens uthyrningstid upptagen blott till 200 dagar, eller circa hälften af året, då deremot åtminstone vissa år är ganska troligt, att föga mindre än daglig uthyrning kan påräknas. Så är äfven stora Salens användande upptaget till vida färre gånger, än man kan hafva anledning att vänta. Hyran för Bodarna är äfven för lågt calculerad, då lägenheterne äro ganska bekväma och läget troligen kan anses för ett bland de aldra förmånligaste i Stockholm; man bör nemligen i synnerhet beräkna uthyrning till sådan handel, som resande egentligen komma att anlita, t. ex. Hattstofferare-, Nipperhandlare-, Klädes- och Skobodar, Bokhandel o. d.; och en sådan Bod kan räkna på att företrädesvis få fournera resande. Hvar och en, som har begrepp om värdet af en dylik local för Källare- och Värdshusrörelse, samt af fria Näringsrättigheter, inser också, att den afgift, som man upptagit för Restaurateuren, är ganska lågt beräknad. Sålunda har man icke ansett nödigt att upptaga de obetydliga afdrag, som komma i fråga för stadsutskylder och förvaltningskostnader.

Teckning till de ännu återstående Actier kan göras å Hrr H. J. Oldenburg & C:s Con-
toir, der de af Kongl. Maj:t i Nåder fast-
ställda original-ritningarne, jemte utförliga
kostnadsförslag och andra handlingar, finnas
att bese. I anseende till nödvändigheten
att begynna arbetet med Junii månad, an-
modas de, som åstunda att teckna, att med
det snaraste sådant verkställa, på det Bola-
get kan hinna organiseras och Direction
utses.

Ann. På bifogade plancher har man af planritnin-
garna öfver våningarna ansett sig behöfva upptaga endast
de viktigaste. De öfriga, mindre viktiga, förstås af de
närmast dem belägna.

*Ritning af ett Hötél på Norra Sidan
at
Brunkebergs Torget.*

Façade.

°SANCT • ERIKS • HOTEL•°

